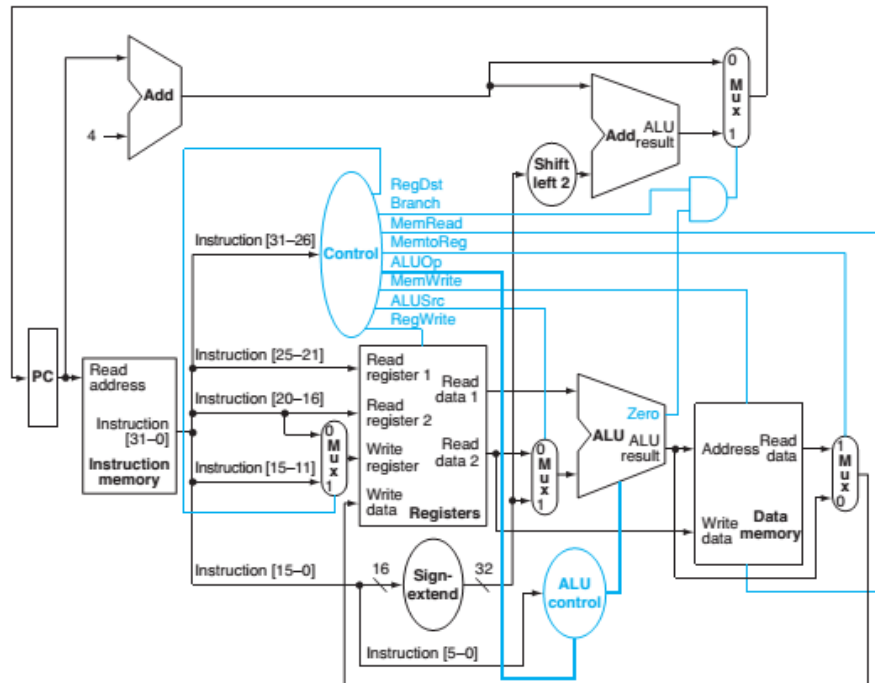

Bài Tập (Datapath)

---oOo---

Các bài tập chương này được trích dẫn và biên soạn lại từ:

Computer Organization and Design: The Hardware/Software Interface,
Patterson, D. A., and J. L. Hennessy, Morgan Kaufman, **Third Edition**, 2011.

Hình 1.

Bài 1. (4.1 – sách tham khảo)

Cho 2 lệnh như sau:

	Lệnh	Ý nghĩa
a.	add rd, rs, rt	$\text{Reg}[\text{rd}] = \text{Reg}[\text{rs}] + \text{Reg}[\text{rt}]$
b.	lw rt, offs(rs)	$\text{Reg}[\text{rt}] = \text{Mem}[\text{Reg}[\text{rs}] + \text{offs}]$

Với từng lệnh trong bảng này:

1. Giá trị các tín hiệu điều khiển từ khối “Control” sẽ như thế nào?
2. Các khối nào trong datapath hình 1 cần thiết, khối nào không cần thiết?
3. Khối nào trong datapath hình 1 có output đầu ra, nhưng output này không được sử dụng cho lệnh? Khối nào không có output?

Cho thời gian cần để hoàn thành của từng khối trong hình 1 như sau (khối nào không có trong bảng xem như thời gian cần để hoàn thành bằng 0):

	I-Mem	Add	Mux	ALU	Regs	D-Mem
a.	400ps	100ps	30ps	120ps	200ps	350ps
b.	500ps	150ps	100ps	180ps	220	1000ps

4. Tính thời gian cần để hoàn thành lớn nhất của lệnh “and” trong kiến trúc MIPS và cho biết “critical path” của lệnh?

Chú ý: “Critical path” của một lệnh là đường đi có thời gian trễ lớn nhất trong số các đường có thể khi lệnh thực thi.

5. Tính thời gian cần để hoàn thành lớn nhất của lệnh “lw” trong kiến trúc MIPS và cho biết “critical path” của lệnh?
6. Tính thời gian cần để hoàn thành lớn nhất của lệnh “beq” trong kiến trúc MIPS và cho biết “critical path” của lệnh?

---oOo---

Đáp án:

1.

	RegDst	RegWrite	MemRead	MemWrite	ALUOp	ALUSrc	MemToReg	Branch
a.	1	1	0	0	10	0 (Reg)	0 (ALU)	0
b.	0	1	1	0	00	1 (Imm)	1 (Mem)	0

2.

a. Tất cả các khối đều cần thiết, ngoài trừ khối “Data Memory”, bộ cộng dùng cho lệnh nhảy, “shift left 2”, “sign-extend” và cổng logic AND

b. Tất cả các khối đều được sử dụng, ngoài trừ bộ cộng dùng cho lệnh nhảy, “shift left 2” và cổng logic AND

3.

	Các khối có output, nhưng không sử dụng	Các khối không có output
a.	bộ cộng dùng cho lệnh nhảy, shift left 2, sign-extend, ngõ Zero của ALU	Data Memory
b.	bộ cộng dùng cho lệnh nhảy, shift left 2, ngõ Zero của ALU, ngõ Read Data2 của khối Registers	Không (Tất cả các khối đều có output)

4.

Lưu ý quá trình ghi vào thanh ghi của lệnh lw và lệnh thuộc nhóm R-format có 2 trường hợp

Trường hợp 1:

Registers và Data Memory dùng D-Mem flip-flops, thời gian ghi vào thanh ghi và bộ nhớ không đáng kể.

Lúc này, critical path của lw hoặc lệnh thuộc nhóm R-format chỉ cần tới MUX (MUX được điều khiển bởi MemtoReg) mà không cần đưa thêm công đoạn ghi vào thanh ghi

Critical path của sw cũng không cần tính thời gian ghi vào khối Data Memory

Trường hợp 2:

Xét tới thời gian ghi vào thanh ghi của khối Registers và Data Memory. Vì vậy critical path của lw hoặc lệnh thuộc nhóm R-format phải tính cả độ trễ của quá trình ghi lại vào thanh ghi. (Xem thời gian tương ứng với cột Regs cho trong bài là độ trễ của đọc và ghi thanh ghi cho Registers)

Thông nhất hiện tại: Theo sách tham khảo chính, tác giả giải theo cách thứ nhất. Tuy nhiên, trong chương trình môn học Kiến trúc máy tính thì từ năm 2019 sẽ thống nhất sử dụng theo cách thứ 2 để cho thống nhất với công đoạn WB trong phần pipeline trong chương sau. Tức là có xét tới thời gian ghi vào thanh ghi của khối Registers và Data Memory.

a.

Theo trường hợp 1:

Độ trễ lớn nhất: $400 + 200 + 30 + 120 + 30 = 780\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, Mux, ALU, Mux

Theo trường hợp 2:

Độ trễ lớn nhất: $400 + 30 + 200 + 30 + 120 + 30 + 200 = 1010\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, Mux, ALU, Mux, Regs

b.

Trường hợp 2:

Độ trễ lớn nhất: $500 + 100 + 220 + 100 + 180 + 100 + 220 = 1420\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, Mux, ALU, Mux, Regs

5.

a.

Trường hợp 2:

Độ trễ lớn nhất: $400 + 30 + 200 + 120 + 350 + 30 + 200 = 1330\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, ALU, D-Mem, Mux, Regs

b.

Trường hợp 2:

Độ trễ lớn nhất: $500 + 100 + 220 + 180 + 1000 + 100 + 220 = 2320\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, ALU, D-Mem, Mux, Regs

6.

a. Độ trễ lớn nhất: $400 + 200 + 30 + 120 + 30 = 780\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Regs, Mux, ALU, Mux

b. Độ trễ lớn nhất: $500 + 220 + 100 + 180 + 100 = 1100\text{ps}$

Critical path: I-Mem, Regs, Mux, ALU, Mux

Lưu ý: Nếu bài toán có thêm thời gian cần để hoàn thành của khối “Control” thì cần phải tính thời gian cần thiết để khối “Control” giải mã ra các tín hiệu điều khiển. Thường thì có trường hợp khối Mux được điều khiển bởi tín hiệu RegDst cần phải chờ tín hiệu từ khối “Control”, tức là Critical path của những lệnh sử dụng khối Mux này như add sẽ như sau: **I-Mem, Control, Mux, Regs, Mux, ALU, Mux, Regs**. Các tín hiệu từ khối “Control” điều khiển các khối khác thường thì đã được giải mã trước khi tín hiệu data đến nó.

---oOo---

Bài 2. (4.2 – sách tham khảo)

Giả sử tập lệnh có thêm hai lệnh mới như sau:

	Lệnh	Ý nghĩa
a.	add3 rd, rs, rt, rx	$\text{Reg}[\text{rd}] = \text{Reg}[\text{rs}] + \text{Reg}[\text{rt}] + \text{Reg}[\text{rx}]$
b.	sll rd, rt, shift	$\text{Reg}[\text{rd}] = \text{Reg}[\text{rt}] \ll \text{shift}$ (dịch trái shift bits)

Với từng lệnh trên:

1. Khối nào đang có trong hình 1 có thể sử dụng cho các lệnh này?
2. Khối mới nào cần được thêm vào?
3. Tín hiệu mới nào cần được thêm vào từ khối “Control” để hỗ trợ?

---oOo---

Đáp án:

1.

a. Lệnh này cần sử dụng các khối: instruction memory, Registers (cả 2 cổng đọc và cổng ghi), ALU

b. Lệnh này cần sử dụng các khối: instruction memory, Registers (nhưng chỉ 1 cổng đọc và cổng ghi), đường truyền số tức thời tới ALU

2.

a. Các khối mới cần được thêm vào: Thêm một cổng đọc vào khối Registers và thêm một ALU để tính tổng Rx với Rs + Rt (hoặc sửa ALU đang có thành ALU với 3 input)

b. Các khối mới cần được thêm vào: Đưa thêm tính năng dịch vào ALU hiện tại

3.

a. Các tín hiệu điều khiển mới cần thêm vào:

- Thêm một tín hiệu điều khiển để điều khiển ALU mới (trong trường hợp ALU câu 2.2.a chọn thêm 1 ALU mới)
- Thay đổi lại khối “ALU Control” để điều khiển ALU 3 đầu vào (trong trường hợp ALU câu 2.2.a chọn sửa lại ALU 2 đầu vào thành 3 đầu vào)

b. Các tín hiệu điều khiển mới cần thêm vào:

- Thay đổi lại khối “ALU Control” để điều khiển ALU có thêm tính năng sll

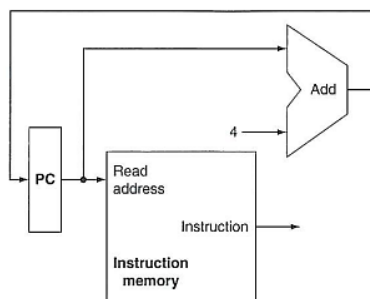
---oOo---

Bài 3. (4.6 – sách tham khảo)

Giả sử các khối trong datapath (hình 1) có độ trễ như sau:

	I-Mem	Add	Mux	ALU	Regs	D-Mem	Sign-Extend	Shift-left-2
a.	400ps	100ps	30ps	120ps	200ps	350ps	20ps	2ps
b.	500ps	150ps	100ps	180ps	220ps	1000ps	90ps	20ps

1. Giả sử việc duy nhất được thực hiện trong processor chỉ là nạp lệnh liên tục (như hình bên dưới), chu kỳ xung clock cần cho thiết kế là bao nhiêu?

2. Giả sử processor chỉ thực hiện duy nhất mỗi lệnh nhảy (như beq nhưng không cần điều kiện bằng), chu kỳ xung clock cần cho thiết kế là bao nhiêu?
3. Như câu 2, nhưng lệnh nhảy trong trường hợp này có xét đến điều kiện bằng (như beq), chu kỳ xung clock cần cho thiết kế là bao nhiêu?

Cho khối chức năng sau:

a.	Add 4 (bộ cộng dùng để cộng PC với 4)
b.	Data Memory

4. Dạng lệnh nào cần các khối chức năng trên
5. Dạng lệnh nào mà các khối chức năng trên nằm trong critical path?

---oOo---

Đáp án:

1.

- a. 400ps
- b. 500ps

2.

Critical path cho lệnh này: instruction memory, sign-extend, shift-left-2, bộ cộng (để tính địa chỉ mới) và Mux.

- a. $400 + 20 + 2 + 100 + 30 = 552\text{ps}$
- b. $500 + 90 + 20 + 150 + 100 = 860\text{ps}$

3.

Ngoài đường dẫn tính địa chỉ mới cho lệnh nhảy (instruction memory, sign-extend, shift-left-2, bộ cộng, và Mux), còn một đường dẫn khác qua: instruction memory, Mux, Registers, Mux, ALU, Mux để tính điều kiện bằng (Các đường dẫn khác không đáng kể so với hai đường chính này)

Độ trễ của đường dẫn tính điều kiện bằng:

- a. $400 + 30 + 200 + 30 + 120 + 30 = 810\text{ps}$
- b. $500 + 100 + 220 + 100 + 180 + 100 = 1200\text{ps}$

Vì đường này có độ trễ dài hơn đường tính địa chỉ mới, nên chu kỳ xung clock cần cho thiết kế:

- a. 810ps
- b. 1200ps

4.

- a. Tất cả các lệnh, ngoài trừ các lệnh nhảy thuộc nhóm “not PC-relative” (jal, jalr, j, jr)

b. Các lệnh liên quan đến ‘load’ và ‘store’

5.

a. Không lệnh nào (Vì khối “Instruction memory” luôn có độ trễ cao hơn “Add 4” và tất cả các lệnh (bao gồm cả NOP) đều cần phải qua Instruction memory cho việc đọc lệnh).

b. ‘load’ và ‘store’

---oOo---

Bài 4. (4.7 – Sách tham khảo)

Cho độ trễ của các khối trong datapath như sau:

	I-Mem	Add	Mux	ALU	Regs	D-Mem	Sign-extend	Shift-left-2
a.	400ps	100ps	30ps	120ps	200ps	350ps	20ps	0ps
b.	500ps	150ps	100ps	180ps	220ps	1000ps	90ps	20ps

1. Chu kỳ xung clock là bao nhiêu nếu datapath chỉ hỗ trợ các lệnh thuộc nhóm logic và số học (như add, and, ...)?

2. Chu kỳ xung clock là bao nhiêu nếu datapath chỉ hỗ trợ lệnh lw?

3. Chu kỳ xung clock là bao nhiêu nếu datapath hỗ trợ các lệnh: add, beq, lw, sw?

Giả sử tỉ lệ các lệnh được thực hiện trong một đoạn lệnh như sau (Processor không pipeline):

	add	addi	not	beq	lw	sw
a.	30%	15%	5%	20%	20%	10%
b.	25%	5%	5%	15%	35%	15%

4. Bao nhiêu phần trăm chu kỳ xung clock có sử dụng khối “Data memory”?

5. Bao nhiêu phần chu kỳ xung clock có sử dụng khối “Sign-extend”?

---oOo---

Đáp án:

1. Nếu datapath chỉ hỗ trợ các lệnh nhóm logic và số học thì chu kỳ xung clock sẽ bằng thời gian của lệnh của công đoạn dài nhất. Và các lệnh thuộc nhóm này có thời gian thực thi như nhau nên chúng ta có thể chọn lệnh “add” để tính chu kỳ:

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, Mux, ALU, Mux, Regs

a.

Tổng thời gian là: $400ps + 30ps + 200ps + 30ps + 120ps + 30ps + 200ps = 1010ps$

Chu kỳ xung clock trong thiết kế này là 1010ps

b.

Tổng thời gian là: $500\text{ps} + 100\text{ps} + 220\text{ps} + 100\text{ps} + 180\text{ps} + 100\text{ps} + 220\text{ps} = 1420\text{ps}$

Chu kỳ xung clock trong thiết kế này là 1420ps

2. Nếu datapath chỉ hỗ trợ lệnh lw thì chu kỳ xung clock chính là thời gian thực thi lệnh lw

Critical path: I-Mem, Mux, Regs, Mux, ALU, D-Mem, Mux, Regs

a.

Tổng thời gian là: $400 + 30 + 200 + 30 + 120 + 350 + 30 + 200 = 1360\text{ps}$

Chu kỳ xung clock = 1360ps

b.

Tổng thời gian là: $500 + 100 + 220 + 100 + 180 + 1000 + 30 + 220 = 2420\text{ps}$

Chu kỳ xung clock = 2420ps

3. Chu kỳ xung clock của thiết kế là critical path của lệnh dài nhất trong tổng số các lệnh.

Lw có critical path dài nhất trong số các lệnh trên.

Đáp án như câu 2.

4. “Data memory” bị truy xuất chỉ với lw và sw

a. $20\% + 10\% = 30\%$

b. $35\% + 15\% = 50\%$

5. Thật sự khối “Sign-extend” đều có tính toán ra một kết quả nào đó trong mỗi chu kỳ, nhưng output của nó chỉ được cần cho các lệnh addi, beq, lw và sw; và bỏ qua với các lệnh còn lại. Vì vậy:

a. $15\% + 20\% + 20\% + 10\% = 65\%$

b. $5\% + 15\% + 35\% + 15\% = 70\%$

---oOo---

Bài 5. (4.9 – Sách tham khảo)

	Lệnh
a.	lw \$1, 40(\$6)

b.	label: beq \$1, \$2, label
----	----------------------------

1. Mã máy của hai lệnh trên là gì
2. Chỉ số cung cấp cho input “Read register 1”, “Read register 2” của khối “Registers” là gì? Các thanh ghi này có thật sự được đọc và được sử dụng không? (Xem datapath hình 1)
3. Chỉ số cung cấp cho input “Write register” của khối “Registers” là gì? Thanh ghi này có thật sự được ghi vào không? (Xem datapath hình 1)

---oOo---

Đáp án:

1.

	Binary	Hexadecimal
a.	1000110011000001000000000101000	8CC10028
b.	00010000001000101111111111111111	1022FFFF

2.

	Read register 1	Thật sự được đọc và được sử dụng?	Read register 2	Thật sự được đọc và được sử dụng?
a.	6 (00110 ₍₂₎)	Được đọc, được sử dụng	1(00001 ₍₂₎)	Được đọc, nhưng không được sử dụng
b.	1(00001 ₍₂₎)	Được đọc, được sử dụng	2(00010 ₍₂₎)	Được đọc, được sử dụng

3.

	Write register 1	Thanh ghi thật sự được ghi không?
a.	1 (00001 ₍₂₎)	Được
b.	Hoặc là 2 (00010 ₍₂₎) hoặc là 31 (11111 ₍₂₎) (không biết vì tín hiệu RegDst là ‘x’ trong trường hợp này)	Không

---oOo---

Bài 6.

Cho một kiến trúc máy tính MIPS với datapath và tín hiệu điều khiển như hình.

Đối với lệnh: *addi Rt, Rs, Imm*

- a) Lệnh addi chạy được với datapath như trên không? Những khối nào sẽ cần sử dụng cho lệnh trên, khối nào không cần sử dụng?
- b) Cho biết giá trị của các tín hiệu điều khiển?
- c) Những khối nào có cho dữ liệu output nhưng dữ liệu này không sử dụng? Những khối nào không cho output?

d) Giả sử có lệnh mới như sau “*addi Rt, Rs, Rx, Imm*” (ý nghĩa $Rt = Rs + Rx + Imm$) thì phải thay đổi hay thêm vào hình trên những block nào? (1đ)

Trả lời:

a) Được.

Tất cả các block đều được sử dụng ngoài trừ *Data memory, shift left 2, Add 2*

b)

RegDst	Branch	MemRead	MemtoReg	ALUOp	MemWrite	ALUSrc	RegWrite
0	0	0	0		0	1	1

ALU cần thực hiện thao tác cộng.

Giá trị mà ALUOp nên nhận ở đây phụ thuộc vào thiết kế của khối ALU Control (sao cho đảm bảo kết quả của ALU Control ra tương ứng với thao tác cộng)

Nếu theo thiết kế trong sách tham khảo chính thì ALUOp có thể nhận 2 giá trị **00** giống như lw hoặc sw cho lệnh addi này.

c)

- Những block có cho dữ liệu output nhưng dữ liệu này không sử dụng: **Bộ cộng thứ 2** (bộ cộng mà có một input qua khối shift_left_2 trước khi vào bộ cộng)
- Những block không cho output: **Data memory**

d)

- Việc cộng thực hiện trên 3 toán hạng nên: hoặc sử dụng thêm 1 ALU hoặc chỉnh sửa lại ALU đang có bằng cách đưa thêm một input thứ 3 vào
- Trường opcode (6 bits), 3 thanh ghi (mỗi thanh ghi 5 bits) → số bits trống còn lại trong format lệnh trên là 11 bits.

Vậy trường Imm có thể sử dụng bao nhiêu bits tùy vào thiết kế, nhưng không quá 11 bits này. Gọi n là số bits cho trường Imm

→ Khối **Sign-extend** hiện tại là mở rộng có dấu từ số tức thời 16 bits thành 32 bits; vì vậy hoặc sử dụng thêm một khối Sign-extend với input là n bits hoặc chỉnh sửa khối Sign-extend sao cho có thể nhận cả input 16 bits và n bits

---oOo---

Bài 7.

Một bộ xử lý MIPS 32 bits có datapath như hình và thực thi đoạn chương trình assembly như sau: (Biết khi bắt đầu thanh ghi $\$t0 = 0x00000064$ và $\$t1 = 0x100010FC$)

or \$t9, \$zero, \$t0

add \$s0, \$zero, \$t1

sw \$t9, 12(\$s0)

a. Giá trị output của khối “Instruction memory” là bao nhiêu khi bộ xử lý trên thực thi ở câu lệnh thứ 3?

b. Khi bộ xử lý trên thực thi ở câu lệnh thứ 3, điền các giá trị cho các thanh ghi, tín hiệu điều khiển và các ngõ input/output của datapath theo yêu cầu của bảng sau:

Ngõ vào/ra		Điều khiển		Kết quả	
Thanh ghi	Giá trị	Tín hiệu	Giá trị	Ngõ	Giá trị
<i>Instruction[25-21]</i>		<i>RegDst</i>		<i>ALUResult</i> (Của ALU)	
<i>Instruction [20-16]</i>		<i>RegWrite</i>		<i>WriteData</i> (của khối Registers)	
<i>Instruction [15-11]</i>		<i>ALUSrc</i>		<i>WriteData</i> (Của khối Data Memory)	
<i>ReadData1</i>		<i>Branch</i>			
<i>ReadData2</i>		<i>MemtoReg</i>			
		<i>MemWrite</i>			
		<i>MemRead</i>			

Trả lời:

a.

Giá trị output của khối “Instruction memory” khi bộ xử lý trên thực thi ở câu lệnh thứ 3 là mã máy của lệnh “sw \$t9, 12(\$s0)”: 0xAE19000C

$$= 10101110000110010000000000001100_{(2)}$$

b.

Ngõ vào		Điều khiển		Kết quả	
Thanh ghi	Giá trị	Tín hiệu	Giá trị	Ngõ	Giá trị

Instruction[25-21]	16/10000 ₂	RegDst	X	ALUResult (của ALU)	0x10001108
Instruction [20-16]	25/11001 ₂	RegWrite	0	WriteData (của khối Registers)	X
Instruction [15-11]	0/00000 ₂	ALUSrc	1	WriteData (Của khối Data Memory)	0x64
ReadData1	0x100010FC	Branch	0		
ReadData2	0x00000064	MemtoReg	X		
		MemWrite	1		
		MemRead	0		

X tức là bằng 0 hay 1 đều được, không quan tâm vì giá trị này sẽ không được sử dụng, không ảnh hưởng đến lệnh đang chạy.

Lưu ý:

Nếu đề hỏi thêm kết quả ngõ ra của bộ cộng nằm sau khối “Shift left 2” là bao nhiêu khi cho biết PC tại lệnh thứ 3, trả lời ALU Result của bộ cộng này = $0xC*4 + PC$ (tại lệnh thứ 3) + 4

---oOo---

Bài 8.

Một bộ xử lý MIPS 32 bits (có datapath và control như hình) thực thi đoạn chương trình assembly như sau:

addi \$t0, \$t1, 8

lw \$s0, 4(\$t0)

sw \$t0, 4(\$t0)

Biết khi bắt đầu thanh ghi PC = 0x400000; \$t1 = 0x10010000; \$s0 = 0x00000001; word nhớ tại địa chỉ 0x1001000c đang có nội dung (hay giá trị) bằng 0x0000ffff.

Khi bộ xử lý trên thực thi ở câu lệnh thứ hai, điền các giá trị (tín hiệu, input và output) cho từng khối vào bảng sau:

Tên khối	Ngõ	Giá trị
Instruction	Read address	
Memory	Instruction[31-0]	
Registers	Read register 1	
	Read register 2	

	Write register	
	Write data	
	Read data 1	
	Read data 2	
ALU	Input thứ nhất của ALU	
	Input thứ hai của ALU	
	ALU result	
	Zero	
Data Memory	Address	
	Write data	
	Read data	
Control	Instruction [31-26]	
	RegDst	
	Branch	
	MemRead	
	MemtoReg	
	ALUOp (Chỉ cần cho biết ALU thực hiện phép toán gì)	
	MemWrite	
	ALUSrc	
	RegWrite	

Trả lời:

Tên khối	Ngõ	Giá trị (Sinh viên điền vào cột này)
Instruction Memory	Read address	0x400004
	Instruction[31-0]	0x8d100004
Registers	Read register 1	01000 ₍₂₎
	Read register 2	10000 ₍₂₎
	Write register	10000 ₍₂₎
	Write data	0x0000ffff
	Read data 1	0x10010008
	Read data 2	0x00000001
ALU	Input thứ nhất của ALU	0x10010008
	Input thứ hai của ALU	4 ₍₁₀₎
	ALU result	0x1001000c

Có thể thay đổi thứ tự

	Zero	0
Data Memory	Address	0x1001000c
	Write data	<i>0x00000001</i>
	Read data	<i>0x0000ffff</i>
Control	Instruction [31-26]	100011 ₍₂₎
	RegDst	0
	Branch	0
	MemRead	1
	MemtoReg	1
	ALUOp (Chỉ cần cho biết ALU thực hiện phép toán gì)	+
	MemWrite	0
	ALUSrc	1
	RegWrite	1

Chú ý:
Nếu đề bài cho thêm hai bảng sau:

ALU control lines	Function
0000	AND
0001	OR
0010	add
0110	subtract
0111	set on less than
1100	NOR

Instruction opcode	ALUOp	Instruction operation	Funcnt field	Desired ALU action	ALU control input
LW	00	load word	XXXXXX	add	0010
SW	00	store word	XXXXXX	add	0010
Branch equal	01	branch equal	XXXXXX	subtract	0110
R-type	10	add	100000	add	0010
R-type	10	subtract	100010	subtract	0110
R-type	10	AND	100100	AND	0000
R-type	10	OR	100101	OR	0001
R-type	10	set on less than	101010	set on less than	0111

Hỏi cụ thể ALUOp bằng bao nhiêu, output của khối ALU control bằng bao nhiêu, instruction [5-0] bằng bao nhiêu?

---oOo---

Bài 9.

Cho một bộ xử lý MIPS 32 bits (có datapath và control như hình).

Biết $PC = 0x400000$; $\$t1 = 0x00008000$; $\$t3 = 0x00000015$; Word nhớ tại địa chỉ $0x00008008$ có nội dung/giá trị bằng $0x00000015$

Nếu đoạn chương trình sau được thực thi:

addi \$s0, \$t1, 4

lw \$t2, 4(\$s0)

beq \$t3, \$t2, ABC

add \$t2, \$t3, \$t4

ABC: sub \$t3, \$t4, \$t5

Khi bộ xử lý trên thực thi ở câu lệnh thứ ba, hỏi:

- Với khối “Instruction Memory” các ngõ “Read address” và “Instruction[31-0]” bằng bao nhiêu
- Với khối “Registers”, các ngõ “Read register 1”, “Read register 2”, “Write register”, “Write data”, “Read data 1” và “Read data 2”, “RegWrite” bằng bao nhiêu?
- Với khối “ALU”, input thứ 1, input thứ hai, “ALU result” và “zero” bằng bao nhiêu?
- Với khối “Data Memory”, “Address”, “Write data”, “Read data”, “MemWrite”, “MemRead” bằng bao nhiêu?
- Các tín hiệu điều khiển của 3 MUX: RegDst, ALUSrc và MemToReg bằng bao nhiêu?
- Đầu vào và đầu ra của khối “Sign-extend” bằng bao nhiêu?
- Đầu vào và đầu ra của khối “Shift left 2” bằng bao nhiêu?
- Cổng “AND” trong trường hợp này có kết quả bằng bao nhiêu?
- Ngõ “ALU Result” của bộ “Add” (mà có một đầu vào là kết quả của “Shift left 2”) có giá trị bao nhiêu?
- Thanh ghi PC cuối cùng có giá trị bao nhiêu?

Trả lời:

Khi đoạn chương trình trên chạy tới lệnh thứ 3, tức là lệnh “beq \$t3, \$t2, ABC”, lệnh này khi chạy sẽ được chuyển thành “beq \$t3, \$t2, 1”

a.

“Read address” có giá trị là giá trị của PC khi tới câu lệnh thứ 3, mà PC ở lệnh thứ 1 khi bắt đầu chạy bằng $0x400000$, vậy “Read address” lúc này bằng $0x400000 + 0x8 = \mathbf{0x400008}$

Giá trị ở ngõ ra instruction[31-0] là mã máy của lệnh thứ 3, tức mã máy của “beq \$t3, \$t2, 1”: $\mathbf{0x116a0001 = 0001\ 0001\ 0110\ 1010\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000}$
 $\mathbf{0001}_{(2)}$

b. Với khối “Registers”

Read register 1 nhận giá trị từ Instruction[25-21] = $\mathbf{01\ 011}_{(2)} = \mathbf{11}_{(10)}$ (chỉ số thanh ghi \$t3)

Read register 2 nhận giá trị từ Instruction[20-16] = **0 1010**₍₂₎ = **10**₍₁₀₎ (**chỉ số thanh ghi \$t2**)

Vì khối “Registers” lúc này không thực hiện chức năng ghi nên giá trị đầu vào của Write register lúc này có thể là từ Instruction[20-16] hoặc từ Instruction[15-11] tùy vào tín hiệu điều khiển RegDst điều khiển MUX bằng 0 hay 1. Dù giá trị đưa vào là gì thì ngõ Write register cũng không được sử dụng với lệnh beq nên:

Write register = X

Tương tự, **Write data = X**

Read data 1 = nội dung thanh ghi có chỉ số 11, tức nội dung thanh ghi \$t3 = **0x15**

Read data 2 = nội dung thanh ghi có chỉ số 10, tức nội dung thanh ghi \$t2 = **0x15**

(Sau khi lệnh thứ nhất thực thi: \$s0 = 0x8004. Khi lệnh thứ hai thực hiện, lệnh này lấy nội dung của word nhớ tại địa chỉ 4 + \$s0 = 0x8008 đưa vào thanh ghi \$t2; mà đề cho nội dung word nhớ tại 0x8008 đang bằng 0x15, vậy sau khi lệnh thứ 2 thực hiện, thanh ghi \$t2 = 0x15)

RegWrite = 0

c. Input thứ nhất của ALU = Read data 1 = 0x15

Input thứ hai của ALU = Read data 2 = 0x15

ALU result của ALU = 0 (ALU thực hiện phép trừ hai input)

Zero = 1

d. Address của khối “Data memory” = ALU result = 0 (nhưng không sử dụng)

Write data của khối “Data memory” = Read data 2 của khối “Registers” = 0x15 (nhưng không sử dụng)

Read data = X

MemWrite = 0

MemRead = 0

e. RegDst = X

ALUSrc = 0

MemToReg = X

f. Đầu vào của “Sign-extend” = Instruction [15-0] = **0000 0000 0000 0001**₍₂₎

Đầu ra của “Sign-extend” = **0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0001**₍₂₎

g. Đầu vào của “Shift left 2” = **0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0001**₍₂₎

Đầu ra của “Shift left 2” = **0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0100**₍₂₎

h. Cổng “AND” nhận input thứ nhất là tín hiệu “Branch” từ khối “Control”; do lệnh đang thực hiện là lệnh beq nên Branch có giá trị 1. Input thứ hai của cổng “AND” là Zero từ khối ALU; do ALU thực hiện phép trừ có kết quả đang là 0 nên zero cũng đang bằng 1

AND có hai input đều là 1 nên đầu ra bằng 1.

i. Ngõ “ALU Result” của bộ “Add” (mà có một đầu vào là kết quả của “Shift left 2”) =

$$\begin{aligned}
& 400008_{(16)} + 4_{(10)} + \mathbf{0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0100}_{(2)} \\
& = 400008_{(16)} + 4_{(16)} + 4_{(16)} \\
& = 400010_{(16)}
\end{aligned}$$

- j. PC cuối cùng trong trường hợp này sẽ bằng 0x400010 (Vì cổng AND có kết quả bằng 1 → điều khiển MUX (sau bộ cộng Add) → PC nhận giá trị là ALU result của bộ cộng Add; nên PC = 0x400010)

---oOo---

Bài 10.

Cho một processor 16 bit có 4 lệnh như sau

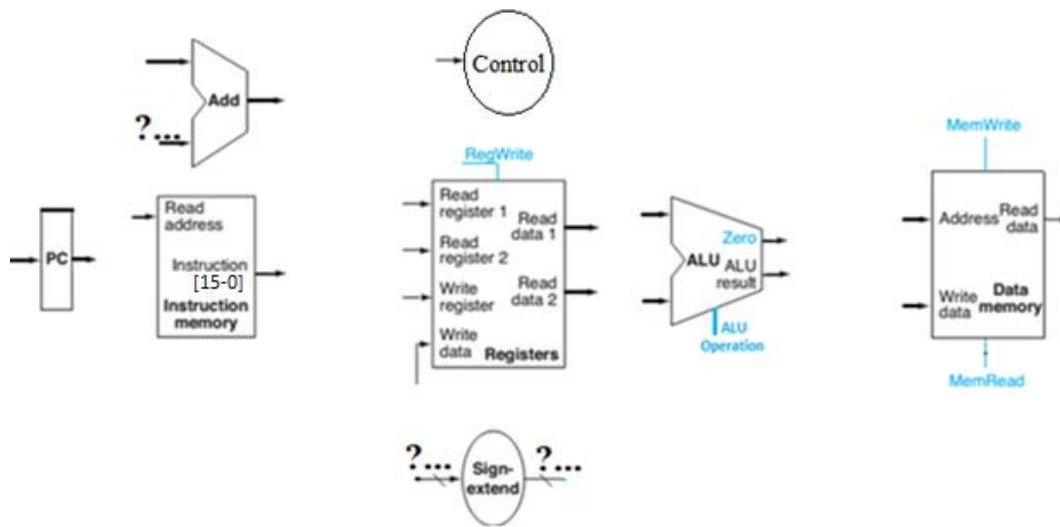
Lệnh	Chức năng	Đi
add rd, rs.	$R[rd] = R[rs] + R[rt]$	R-
addi rt, rs.	$R[rt] = R[rs] +$	I-
lw rt.	$R[rt] = M[R[rs] +$	I-
bne rs, rt.	$\text{if}(R[rd] \neq R[rs]) \text{ PC} = \text{PC}$	I-
Lưu ý: rd, rs, rt: thanh ghi imm: số tức thời R[x]: giá trị thanh ghi x M[y]: nội dung của từ nhớ tại địa chỉ y		

R-format	opco de	rs	rt	rd
----------	------------	----	----	----

	5	2	1	
I-format	opco de	rs	rt	im m

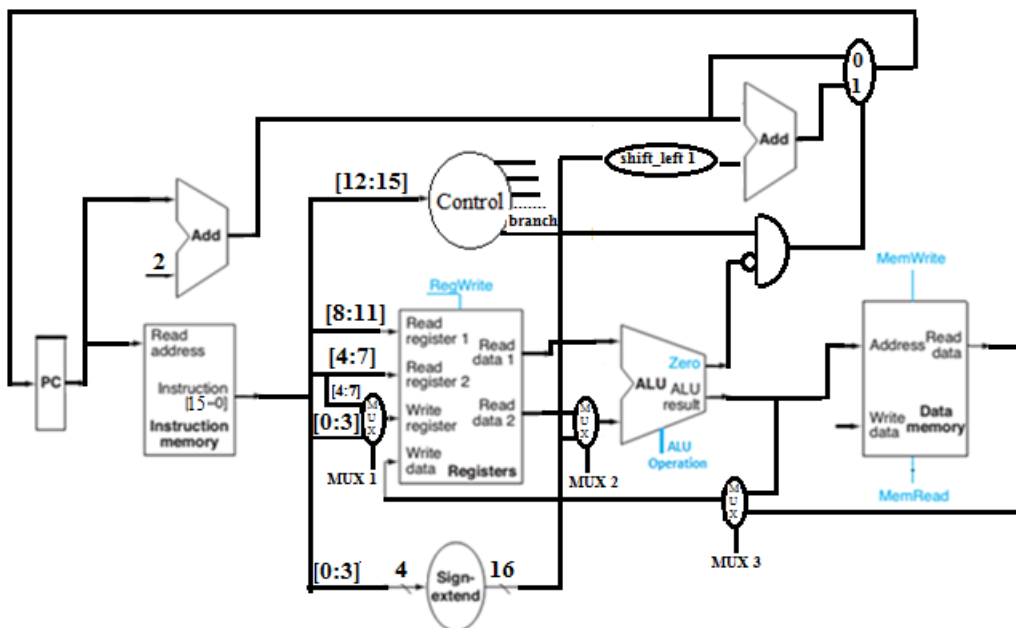
Với các khối cho sẵn như hình 3, vẽ thêm các đường cần thiết để hoàn chỉnh datapath cho processor có tập lệnh trên (Tại mỗi dấu “?” phải điền vào giá trị tương ứng)

- Có thể dùng thêm bộ MUX, bộ cộng, bộ dịch trái/phải và các loại cổng logic nếu cần
- ALU chỉ nhận input đầu vào là số 16 bit

Trả lời:

Đáp án gợi ý:

Đầu ra Control sẽ nối tới ngõ điều khiển của MUX 1, MUX 2, MUX 3, và các ngõ RegWrite, ALUOperation, MemWrite, MenRead.